

Na podlagi 10. člena Zakona o delovnih razmerjih - ZDR-1 ((Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS in 81/19)) in 51. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu - ZVZD (Uradni list RS, št. 43/11) župan Občine Cerčno, Bevkova ulica 9, 5282 Cerčno (v nadaljevanju: delodajalec) sprejema naslednji

PRAVILNIK O UGOTAVLJANJU ALKOHOLA, DROG IN DRUGIH PREPOVEDANIH SUBSTANC PRI ZAPOSLENIH NA DELU

I. UVODNI DOLOČBE

1. člen

Namen pravilnika

Pravilnik ureja način in postopek ugotavljanja prisotnosti alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc pri zaposlenih neposredno pred začetkom dela in v času opravljanja dela Občinski upravi Občine Cerčno, na delovnem mestu, v prostorih delodajalca ter drugih lokacijah, kadar se delo opravlja zunaj delovnih prostorov.

2. člen

Področje uporabe

Preizkus alkoholiziranosti in zdravniški pregled za ugotavljanje vpliva psihoaktivnih snovi zaposlenih se lahko odredi za vse zaposlene v Občinski upravi Občine Cerčno.

Zupan ali direktor občinske uprave lahko odredi nenapovedan preizkus alkoholiziranosti, če oceni, da je tovrsten ukrep primeren za zavarovanje zdravja ali življenja delavcev oziroma drugih oseb.

Preizkus alkoholiziranosti se lahko odredi tudi v primerih delovnih nesreč, strojeloma, požara, sporih med zaposlenimi ali v drugih primerih neprimerne vedenja, če je mogoče domnevati, da je dogodek oziroma ravnanje delavca lahko tudi posledica alkoholiziranosti ali vpliva prepovedanih substanc.

3. člen

Merila

Merilo za ugotavljanje alkoholiziranosti je zaznana koncentracija alkohola v izdihanem zraku. Delavec je pod vplivom alkohola, če je preizkus pozitiven - ko merilnik alkoholiziranosti (alkotest) zazna več kot 0,00 mg alkohola v litru izdihanega zraka oz. 0,0 g alkohola na kg krvi pri strokovnem pregledu.

Delavec je pod vplivom psihoaktivnih snovi, ko se z zdravniškim pregledom ugotovi, da je v organizmu prisotna psihoaktivna snov. Po opravljenem pregledu in laboratorijskih preiskavah poda izvajalec medicine dela zdravniško spričevalo.

4. člen

Prepoved opravljanja dela

Delavec ne sme opravljati dela oziroma začeti opravljati dela, če je pod vplivom alkohola ali psihoaktivnih snovi. Med delom je prepovedano vsako uživanje alkohola ali jemanje kakršnihkoli prepovedanih psihoaktivnih snovi.

Prihajanje na delo v alkoholiziranem stanju ter uživanje alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi med delom spada med hujše kršitve pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja.

V delovnem času je neposredni vodja dolžan zaradi zagotavljanja ukrepov varnosti in zdravja pri delu odstraniti z dela, delovnega mesta in iz delovnega procesa vsakega delavca, ki je pod vplivom alkohola, oziroma kaže znake alkoholnih motenj, vpliva drog in drugih psihoaktivnih snovi in mu izreče ukrep prepovedi nadaljnega dela.

Šteje se, da je delavec pod vplivom alkohola in kot tak nesposoben za varno opravljanje dela, če se s postopkom merjenja stopnje alkohola v izdihanem zraku ali s kakšno drugo znanstveno metodo za ugotavljanje stopnje alkohola v izdihanem zraku ugotovi prisotnost alkohola, če se z analizo krvi ali z analizo krvi in urina dokazuje prisotnost alkohola v delavčevem organizmu ali se ugotovi, da kaže znake motenj povzročenih z alkoholom (zanašanje, zatikanje pri govorjenju ali nezmožnost ustreznih odgovorov, agresivnost, slabost, zadah, ipd.).

Šteje se, da je pod vplivom drog in/ali drugih prepovedanih substanc tisti delavec, pri katerem se s testom za določanje drog in/ali drugih prepovedanih substanc v urinu ugotovi prisotnost drog in/ali drugih prepovedanih substanc ali se ugotovi, da delavec kaže znake motenj, ki so značilni zaradi vpliva drog in/ali drugih prepovedanih substanc, kot so težave v sporazumevanju, poseben vonj, drugačno obnašanje, nerazumevanje, ipd.

II. POSTOPEK UGOTAVLJANJA PRISOTNOSTI ALKOHOLA, DROG ALI DRUGIH PREPOVEDANIH SUBSTANC

5. člen

Opis postopka za preizkus alkoholiziranosti

Delavec se predhodno seznanja s potekom preizkusa alkoholiziranosti z alkotestom. Do izvedbe preizkusa alkoholiziranosti delavec ne sme opravljati dela. Po potrebi se delavcu lahko odredi čakanje na preizkus alkoholiziranosti na kraju, kjer ni nevarnosti, da bi škodoval sebi ali drugim. Delavec lahko odkloni preizkus alkoholiziranosti.

6. člen

Naročilo preizkusa alkoholiziranosti

Delodajalec, od njega pooblaščen oseba ali pooblaščen zunanji izvajalec lahko preizkus alkoholiziranosti izvaja naključno ali v določenih časovnih intervalih, po predhodni napovedi ali brez predhodne napovedi.

Delodajalec, od njega pooblaščen oseba ali pooblaščen zunanji izvajalec mora izvesti preizkus alkoholiziranosti v primerih, ko obstaja sum, da je delavec pod vplivom alkohola.

7. člen

Preizkus alkoholiziranosti

Preizkus alkoholiziranosti lahko izvajajo le osebe, ki so usposobljene za opravljanje testa z alkotestom, kar pomeni, da so na ustrezen način seznanjene z načinom uporabe alkotesta, načinom reagiranja in drugimi strokovnimi vprašanji.

Izvajanje alkotesta se lahko prenese na zunanjega izvajalca, ki mora biti registriran za opravljanje taksne dejavnosti in mora izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o varnosti in zdravju pri delu za zunanje strokovne delavce.

Navodila za pravilno uporabo alkotesta so ustna in jih delavcu obrazloži oseba, ki izvaja preizkus.

Pred pričetkom izvajanja kontrole mora izvajalec kontrole prisotnosti alkohola delavcu dati nov ustnik (zapakiran). Delavec ga vstavi v drzalo alkotesta. Če zeli pomoč pri vstavitvi, mu jo nudi izvajalec preizkusa.

8. člen

Zapisnik o preizkusu alkoholiziranosti

O opravljenem preizkusu alkoholiziranosti se sestavi zapisnik, ki mora vsebovati: navedbo delavca, katerega alkoholiziranost se preverja, navedbo osebe, ki izvaja preizkus alkoholiziranosti, ali testa na droge, navedbo oseb, prisotnih na preizkusu, navedbo, ali gre za napovedan ali nenapovedan preizkus alkoholiziranosti ali testa na droge, čas in kraj opravljanja preizkusa ter ali je delavec v preizkus privolil, ugotovitve, na podlagi katerih obstaja sum, da je delavec pod vplivom alkohola, rezultat preizkusa z alkotestom in ali se delavec strinja z rezultatom alkotesta, čas in kraj sestave zapisnika, morebitne pripombe prisotnih ob preizkusu, podpis delavca, osebe, ki opravlja preizkus in vseh ostalih navzočih oseb - prič.

V zapisnik se navede tudi vse morebitne znake, ki kažejo na alkoholiziranost delavca ali sum na prisotnost drog (zadah, posebnosti pri govoru, posebnosti pri hoji in drugih motoričnih sposobnostih, ipd.) ter priče, ki so te znake zaznale in njihove navedbe. Priče morajo posebej podpisati zapisnik in svoje izjave.

V primeru odklonitve opravljanja preizkusa alkoholiziranosti delavca se v zapisnik o preverjanju alkoholiziranosti navede, da je delavec preizkus odklonil ter razloge za odklonitev, če so ti znani.

9. člen

Opis postopka za strokovni pregled - prisotnost psihoaktivnih snovi

Delavec, ki je pod vplivom drog, ne sme opravljati dela. Šteje se, da je delavec pod vplivom drog, če ima v organizmu nedovoljene droge ali druge prepovedane substance.

Vsakemu delavcu se lahko odredi izvajanje testa vsebnosti drog v organizmu neposredno pred nastopom dela ali v delovnem času. Test opravlja od delodajalca pooblaščen oseba ali pooblaščen zunanji izvajalec.

Delodajalec je upravičen delavce poslati na druge usmerjene preventivne zdravstvene preglede, če obstaja sum na bolezen odvisnosti, ki lahko vplivajo na delovno zmožnost delavca (3 alineja 2. odstavka 10. člena Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev). Pregled opravi pooblaščen izvajalec medicine dela. Napotnico napise strokovni sodelavec za splošne in kadrovske zadeve, na podlagi pooblaščen oseb delodajalca.

10. člen

Prepoved dela

Delavcu se ne dovoli oz. se mu prepove opravljanje del in nalog na delovnem mestu:

- če se s preizkusom ali zdravstvenim pregledom ugotovi, da je delavec pod vplivom alkohola ali drog;
- če odkloni preizkus z alkotestom in se ugotovijo drugi znaki alkoholiziranosti ali vsebnosti drog.

11. člen

Sankcije

Alkoholiziranost oziroma prisotnost drog na delovnem mestu lahko predstavlja resen rizik za varnost in zdravje pri delu. Delodajalec lahko ob ugotovljeni alkoholiziranosti ali vsebnosti drog izreče sankcije, ki so odvisne od narave dela, stopnje zahtevnosti z vidika zagotavljanja varnosti, odnos kršitelja do kršitve, dejstva, ali gre za enkratni odklon ali redne kontinuirane kršitve in ostale relevantne kriterije.

Namen ugotavljanja in preprečevanja alkoholiziranosti in drog na delovnem mestu je v zagotavljanju varnosti pri delu, zato bo delodajalec izbral sankcijo, ki bo zadostila svojemu namenu in bo sorazmerna kršitvi. Kršitve imajo lahko za posledico tudi odpoved pogodbe o zaposlitvi.

12. člen

Stroški postopka

Stroške preizkusov v skladu s tem pravilnikom v celoti nosi delodajalec, razen če se s postopkom ugotovi, da je imel delavec v organizmu alkohol ali droge oziroma druge prepovedane substance. Delavec mora v tem primeru delodajalcu povrniti vse stroške, povezane s postopkom (plačilo alkotesta, plačilo analize krvi oziroma urina, stroške pregleda, druge stroške zaradi izpada dela delavca, ipd.).

III. KONČNA DOLOČBA

13. člen

Z vsebino tega pravilnika so seznanjeni vsi zaposleni, take s predlogom pravilnika, kot s sprejemom pravilnika, z objavo na oglasni deski in spletni strani Občine Cerčno.

Pravilnik stopi v veljavo naslednji dan po objavi na oglasni deski in spletni strani Občine Cerčno.

Številka: _____

Cerkno, dne 10. 11. 2020

Gašper Uršič

župan

